

ELÄVÄ ITÄMERI SÄÄTIÖ s.r.

TOIMINTAKERTOMUS 2017

Elävä Itämeri säätiön perustivat Ilkka Herlin, Saara Kankaanrinta ja Anna Kotsalo-Mustonen ja se on rekisteröity 3.3. 2008. Toiminnan luonteen ja viestinnän yksinkertaistamiseksi säätiö käyttää julkisuudessa nimeä ”Baltic Sea Action Group” (BSAG). Säätiön virallinen nimi on rekisteröity Itämeren valuma-alueen kaikilla 14 eri kielellä.

Vuonna 2010 säätiö järjesti, Suomen valtionjohdon vahvalla tuella, ensimmäisen Baltic Sea Action Summitin (BSAS) Helsingissä. Silloin käynnistettiin BSAS-prosessi jonka kautta Itämeren valtiot kannustetaan yhteistyöhön ja joka harkituin välein voi tuottaa Baltic Sea Action Summitin johonkin ympärysvaltioon. Huhtikuussa 2013 kansainvälinen Baltic Sea Forum järjestettiin Pietarissa Venäjän PM Dmitri Medvedevin isännöimänä.

Forumissa myös luotiin uusi Venäjän toimintakonsepti: St Petersburg Initiative (SPbI), jonka johtoryhmän jäsen BSAG on.

Vuodesta 2013 BSAG on panostanut erityisesti ravinteiden, fosforin ja typen, kierrättämiseen. Syyt tähän ovat että ravinteiden valumat aiheuttavat meren rehevöitymisen ja että kierrätysravinteiden ja niiden mukana tuotu eloperäinen materiaali (hiili) parantaa maaviljelysmaan tuottavuutta, vesitaloutta ja ravinteiden pidätyskykyä. Näin ollen ravinteiden kierrätys ja hiilen varastointi maahan toimivat ilmastonmuutoksen vastavoimina.

Vuodesta 2015 säätiö on järjestelmällisesti suorittanut EU-vaikuttamistyötä. Säätiön työn ansiosta ravinteiden kierrätys on osa EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelmaa. Säätiö on myös vuodesta 2016 ottanut vahvasti osaa lähitulevaisuudessa hyväksyttävän EU:n uuden lannoiteasetuksen muotoiluun, mm. eri ravinnelähteiden tunnistamiseen ja raaka-aineiden käsittelyvaatimuksiin.

Vuoden 2017 aikana BSAG on yhä voimakkaammin keskittynyt hiilen käyttäytymiseen maaperässä ja hiilen takaisinsitomiseen maaperään. Syksyllä BSAG käynnisti leveän rintaman koko Suomea kattavan Carbon Action-projektin Ilmatieteen laitoksen kanssa. Projektia rahoittaa SITRA.

Vuoden 2017 aikana BSAG edelleen jatkoi EU-työtään vaikuttamalla lannoitelainsäädäntöön ja edelleen vahvistamalla ravinteiden kierrätyksen merkitystä EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelmassa.

Myös säätiön viestinnän fokuksessa on yhä selvemmin hiilen sidonnan merkitys ja ilmastonmuutoksen torjuminen.

Säätiö jatkoi hyvää yhteistyötään eri tiede- ja viranomaisyhteisöjen kanssa, etenkin Ilmatieteenlaitoksen (IL), MMM:n ja YM:n mutta myös mm. Helsingin yliopiston, LUT:in, VTT:n, SYKE:n, LUKE:n ja MTK:n kanssa.

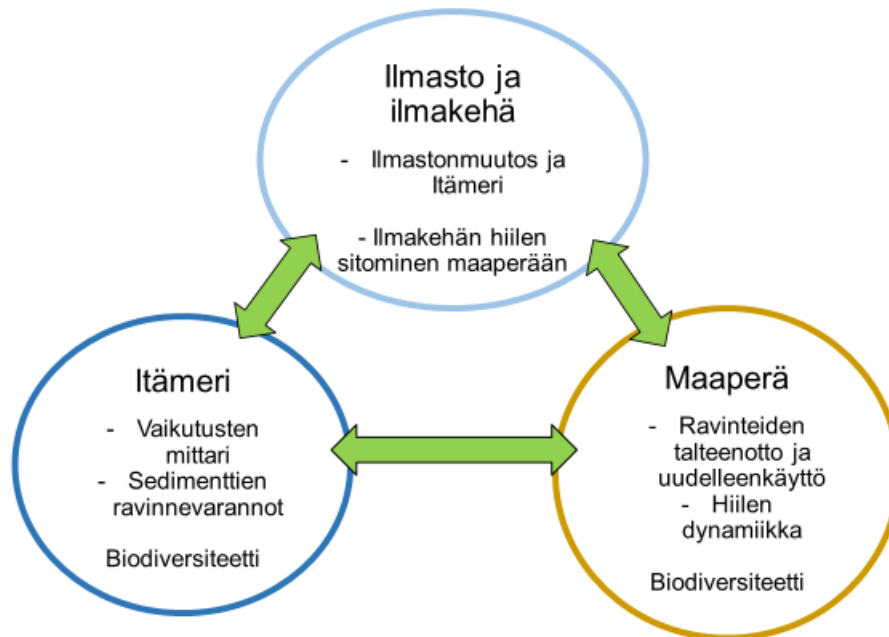
Järki-projektien kautta BSAG on noussut keskeiseksi tekijäksi Suomen kotieläin- ja kasvinviljelytilojen käytännön ravinteiden kierrätyksen ja hiilen sidonnan edistäjäksi.

Säätiö osallistui kesäkuussa YK:n järjestämään ensimmäiseen valtamerikonferenssiin ja antoi myös ilmastonmuutoksen torjumiseen liittyvän sitoumuksen YK:lle.

Loppuvuodesta säätiö myös solmi yhteydet Sir Richard Branson:in *Ocean Unite*-säätiöön.

Perustamisestaan saakka säätiö on kerännyt ja seurannut Itämeri-sitoumuksia ja tämä toimintatapa jatkuu ja kehittyy. Vuoden 2017 aikana kertyi uusia sitoumuksia 8 kpl. Vuoden loppuun mennessä 211 sitoumusta oli viety päätökseen. 31.12.2017 sitoumuksia oli BSAG:n sitoumuspankissa kaiken kaikkiaan 297 kpl, joista 60 kpl oli aktiivisessa tilassa ja joista 26 on peruuntunut.

Vuoden aikana säätiö panosti suunnitelmallisesti varainhankintaan, erityisesti joulukampanjaan ja koulujen päivätyökampanjaan.

BSAG:n toimintakentät; "luonnon kolminaisuus"

I YLEISTÄ

BSAG:n toiminnan pääteemoja ovat ravinteiden (typen ja fosforin) talteenotto ja jalostus, hiilen sitominen maaperään sekä vaarallisten aineiden päästöjen eliminointi. Näiden prosessien hallinta ratkaisee Itämeren keskeisiä ongelmia: maatalouden päästöjen minimointi maaperän kasvukunnon paranemisen myötä, jätevesien päästöjen haittojen minimointi ja ilmastonmuutoksen hillintä. Täten kaikilla ratkaisuilla on välitön globaali ulottuvuus.

Pyrkimyksissään järjestelmämuutoksen aikaansaamiseksi, säätiö vaikuttaa etenkin EU:n kiertotaloustoimintasuunnitelman toteuttamiseen sekä yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) muutosprosessiin. Käytännössä BSAG pyrkii varmistamaan että EU:n kiertotaloustoimintasuunnitelma ja sen tuottaman säännösten ravinteita koskevat osiot toteutetaan. Säätiö pyrkii siis siihen että EU:iin luodaan kattava ravinnestrategia ja toimivat kierrätyslannoitemarkkinat.

Hiilensidontatyö on vahvasti tiedepainoiteista mutta käsittää myös käytännön peltomaan käsittelytekoja.

Säätiön toimintaan kuuluu olennaisesti sitoumus-konsepti. Sitoumus on tekijälleen uusi, konkreettinen ja parhaimmillaan strateginen panostus Itämerityöhön.

Säätiön tarkoitus

Säätiön tarkoitus on tukea ja edistää luonnon ja ihmisten hyvinvointia, ja siten säilyttää ja edistää suomalaista kulttuuriperinnettä. Säätiö myös edistää ja tukee tiedettä sekä pyrkii liittämään tiedeyhteisön yhteiskunnan päätöksentekoon. Työ kattaa koko Itämeren alueen jossa säätiö on merkittävä tieteen ja asiantuntijoiden sekä eri alojen tietojen yhteensaattaja.

Arvot

Luonnon ja ihmisen harmoninen yhteiselo, rohkeus yrittää tehdä hyvää sekä avoimuus ja rehellisyys ovat säätiön arvot.

Säätiön visio on puhdas, elävä ja ekologisesti tasapainossa oleva Itämeri.

Säätiön missio on Itämeren ekologisen tasapainon palauttaminen muuttuvassa ilmasto-oloissa.

Säätiön toiminta pyrkii nopeuttamaan HELCOM:in Baltic Sea Action Planin (BSAP:n) ja EU:n Itämeri-strategian ympäristöosuuden toteuttamista sekä EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelman toteuttamista niin että se huomioi ravinteet ja hiilen varastoinnin maaperään.

Toimintaperiaatteet

Itämeren tilan parantamiseksi säätiö yhdistää tutkimustiedon, toimeenpanon, yritysten voimavarat, rahoituksen ja poliittisen päätöksenteon. Säätiön keskeinen toimintaperiaate on ratkaisukeskeisyys. Säätiö käynnistää, nopeuttaa ja toteuttaa konkreettisia hankkeita. Lisäarvo yhteiskunnalle syntyy katalyyttinä toimimisesta ja kokoavasta toimintatavasta, jolla hyödynnetään eri sektoreiden resurssit ja vaikutusmahdollisuudet konkreettisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Säätiön toiminta tehostaa yhteiskunnan voimavarojen käyttöä yhdistämällä voimia ja nopeuttamalla ongelmien ratkaisua. Säätiö pyrkii aikaansaamaan liiketoimintaa joka kestäväällä tavalla edistää ravinteiden ja hiilen talteenoton ja varastoinnin. Mitä tehokkaammin ja nopeammin ongelmiin tartutaan, sitä enemmän säästetään yhteisiä varoja.

Hallitus

Säätiön hallituksen muodostivat vuonna 2017 VTM **Saara Kankaanrinta** (puheenjohtaja), MMM **Fredrik von Limburg Stirum** (varapuheenjohtaja), FT **Ilkka Herlin** sekä KTT **Anna Kotsalo-Mustonen**. Säätiön hallitus piti viisi kokousta toimintavuoden aikana. Säätiön hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita hallitustyöskentelystä.

Henkilökunta ja hallinto

Säätiön toimintaa johtaa asiamies. Vuoden 2017 aikana dos. **Mathias Bergman** jatkoi v.t. asiamiehenä ja meritoimintaohjelman johtajana. Kemian asiantuntija DI **Marja Koljonen** toimi vaarallisten aineiden ohjelman johtajana ja hän on myös johtanut BSAG:n ravinteiden kierrättämisen, lannan hyötykäytön ja bioenergian hankkeita. Koljonen siirtyi eläkkeelle 31.7.2017. BA **Riku Venhola** oli vastuussa säätiön varainhankinnasta ja oli VTM **Eero Jalavan** ja KTM **Nicholas Wardin** kanssa myös vastuussa sitoumusten hallinnasta. Wardi ja Venhola olivat myös vastuussa TEKES:in rahoittamasta ”*Ravinteiden kierrättämisen läpimurto*”-projektista. **Pieta Jarva** jatkoi säätiön tiedottajana ja aloitti syksyllä SITRA:n rahoittaman Carbon Action-projektin johtajana sekä YM:n rahoittaman EUTROPH6-projektin johtajana. LK **Anna Klemelä** aloitti EUTROPH6-projektin viestintäassistenttina syksyllä.

Koordinaattori Eero Jalava oli vastuussa BSAG:n EU-suunnitelman toteuttamisesta ja EU-tapahtumien järjestelyistä ja hoiti myös viestintätehtäviä. Toimintakoordinaattori **Katriina Kytölä**n työsuhde päättyi 31.5.2017 ja syksystä MA **Elena Belle** sai täyden vastuun Kytölä

tehtävistä. Jarva, Wardi, Kytölä, Belle ja suunnittelija **Leo Hari** osallistuivat myös säätiön ICT-toimintojen kehittämiseen ja EU- ja YK-dokumenttien tuottamiseen. Venhola, Wardi, Jarva, Jalava, Belle ja Hari osallistuivat kaikki säätiön varainhankintakampanjoihin.

FM **Eija Hagelberg** jatkoi JÄRKI-hankkeen projektijohtajana ja agronomi **Kaisa Riiko** oli vastuussa JÄRKI-Lannoite-projektista. Riiko osallistui myös maatalouden asiantuntijana sekä TEKES-projektiin että EU-työhön. Toimittaja **Hia Sjöblom** teki viestintätöitä JÄRKI Ravinteet-hankkeelle ja Leo Hari selvitystyötä Järki-lannoite-projektissa. FM **Sanna Söderlund** toimi suunnittelijana Järki-lannoite- ja Ruokopeltoprojektissa.

FM **Paula Biveson** toimi Baltic Slurry Acidi-EU-hankkeen projektipäällikkönä ja hoiti muutoin säätiön EU-kontakteja ja -hakemuksia. Hän osallistui myös Järki-hankkeen, TEKES-projektin ja YK:lle suunnattuun viestintään. Keväällä VTM **Kaj Granholm** liittyi mukaan Baltic Slurry-projektiin.

Kaikki työntekijät osallistuivat Itämeri-sitoumusten työstöprosesseihin ja tapahtumien järjestelyihin.

Säätiön hallituksen puheenjohtaja osallistui myös aktiivisesti toimintaan, erityisesti Carbon Action-projektiin.

Kaj Sandart viestintätoimisto Hallvarsson & Halvarsson:lta jatkoi Tukholmassa työtään BSAG:n vapaaehtoisena edustajana.

Säätiön työhön on palkattujen työntekijöiden lisäksi osallistunut joukko vapaaehtoisia. Aktiivisimmin ovat olleet mukana toiminnassa **Mikael Airas, Elisa Mikkolainen, Nora Thodén, Mikael Aminoff ja Matti Oksanen**.

Säätiön taloushallinto ja kirjanpito on ulkoistettu Accountor Oy:lle. Säätiön tilintarkastajina toimivat PricewaterhouseCoopers Oy:n KHT **Petter Lindeman** ja KHT **Samuli Perälä**.

Varain- ja resurssienhankinta sekä taloudellinen tila

Säätiön toiminta rahoitettiin vuonna 2017 peruspääomansa, osinkotulojen ja lahjoitusten avulla. Loppuvuodesta toteutettiin taas suomalaisille yrityksille suunnattu joulukampanja teemalla "*Lahjoita Itämerelle hyvä happi!*" Sen tuotto oli per 31.12.2017 206.000 euroa. Kouluille suunnattu päivätyökeräys tuotti 15.999 euroa.

Tilikauden aikana saadut lahjoitukset olivat yhteensä 485.528,49 euroa (2016: 1.180.809,54 euroa). Lahjoituksia saatiin sekä yrityksiltä että yksityishenkilöiltä. Suurimmat lahjoittajat (5.000 euroa tai yli) olivat Sophie von Julinin säätiö, Jacob von Julinin kuolinpesä, Louise ja Göran Ehrnroothin säätiö, Ingeborg Bergman, Sinebrychoff Oy, Metsähallitus, Outotec Oyj, Fazer Oy, Dropp Water Oy, UPM Oyj, Mandatum Life, ebm papst Oy, Fiskars Oy, Are Oy, SWECO Oy, PEAB Oy, Viking Line Oy, Gasum Oy, Knauf Oy, Oy NIT Naval Interior Team, Schneider Electric Finland Oy, Helsingin satama Oy, Satumaa, Veho Oy ja Finnlines Oyj.

Lahjoituksista 100.000,00 euroa saatiin Järki-hankkeelle yhteistyössä Luonnon- ja riistanhoitosäätiön kanssa Sophie von Julinin säätiöltä ja Louise ja Göran Ehrnroothin säätiöltä. Järki-lannoite-projektin YM:n myöntämän rahoituksen vuoden 2017 osuus oli 82.694,00 euroa ja Järki-pelto projektin rahoitus oli 35.318,00 euroa. Ruokopeltohankkeen vuoden rahoitus oli 51.814,00 euroa.

YM:n myöntämä rahoitus *Ravinne- ja energiatehokas maatila* (REMA)-hankkeelle oli 18.463,00 euroa ja *Ravinteiden kierron mahdollisuudet maanviljelijälle*-projekti sai 3.000,00 euroa EU:n maaseuturahastosta.

Maaseutuverkoston vuosituki Eija Hagelbergille oli 4.444,00 euroa.

BSAG:n meritoimintaohjelma sai Kaleva Travel Balance ohjelman kautta lahjoituksia 1.090,40 euroa.

Säätiön Liiketoimintaekosysteemin TEKES-avustus oli vuoden aikana 162.114,00 euroa.

EU:n Interreg Baltic Sea Region Programme:in Baltic Slurry Acidi-projektin rahoitus oli 73.019,00 euroa.

Arto Freyn lahjoittama osakesalkun arvo oli per 31.12. 636.070,50 euroa ja sen osinkotulot olivat 29.091,34 euroa.

Vuoden 2017 kirjanpidollinen ylijäämä oli 173.070,73 euroa (2016: 441.295,63 euroa) ja säätiön oma pääoma oli tilikauden päättyessä 758.615,75 euroa (2016: 585.545,02 euroa).

Luvuissa ei näy säätiölle lahjoitettu työ eivätkä Itämeri-sitoumusten muodossa annetut palvelut, jotka merkittävästi edesauttavat Itämerityötä suoraan ja välillisesti.

BSAG:n toimintatavan mukaisesti säätiö ei yleensä osta palveluita vaan pyrkii saamaan työt ja palvelut sitoumuksina Itämeren hyväksi. Toimintatapa on todettu kustannustehokkaammaksi kuin mittava varainkeruu ja vastaavien palveluiden ostaminen kerätyillä varoilla.

Omaisuuksienhoito

Säätiölain mukaisesti hallitus huolehtii, että säätiön varat sijoitetaan suunnitelmallisesti. Säätiölle lahjoitettua osakesalkua hoidetaan Ålandsbankenin toimesta. Salkun tuotto käytetään säätiön toiminnan kulujen kattamiseen.

Säätiön lähipiiri

Säätiö ei ole maksanut palkkioita eikä myöntänyt avustuksia, apurahoja, lainoja, vakuuksia tai etuja lähipiirilleen.

Säätiö on lähipiiriltään vastaanottanut vuoden aikana kolme lahjoitusta yhteensä 200.000 euron edestä. L&G Ehrnroothin säätiöltä ja Sophie v. Julinin säätiöltä saatiin yhteensä 100.000 euroa

ja	Ingeborg	Bergmanilta	100.000	euroa.
----	----------	-------------	---------	--------

Yhteiskuntasuhteet ja viestintä

Etenkin EU-työn ja muiden EU:ssa toimivien organisaatioiden yhteistyön kautta säätiön yhteiskuntasuhteet Itämeren ja muihin EU-maihin ovat vuoden aikana kehittyneet hyvinkin tiiviiksi.

Säätiön keskeinen viesti on että Itämeren ekologinen tasapaino voidaan palauttaa kaikkien yhteiskuntatahojen laajalla yhteistyöllä. Viestin keskeisimpiä sisältöjä on että jokainen pystyy osallistumaan omalla vahvuusalueellaan niin että itse myös hyötyy. Tämä tapahtuu mm. Itämeri-sitoumusten kautta. Näin tulevat sukupolvet hyötyvät elävästä Itämerestä.

Säätiön ajama asiasisältö keskittyy yhteiskunnan kaikkien ravinnefraktioiden hyötykäyttöön, ravinteiden talteenottoon ja kierrättämiseen, ravinteiden vuotojen estämiseen sekä hiilen varastointiin maaperään. Kun ravinteet on saatu tehokkaasti kiertoon ja ravinnevuodot haltuun ja on ryhdytty toimiin meren n.s. sisäisen ravinnekuorman vähentämiseksi, Itämeren tila väistämättä kohenee.

Säätiön Itämeri-työ on myös esimerkki ratkaisukeskeisestä prosessista, jota voidaan soveltaa globaalilla tasolla esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Säätiön toiminnan potentiaaliset riskit ja epävarmuustekijät

Toiminnan suurimpia riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat rahoituksen varmistaminen ja tulojen ajoitus.

Suurin ympäristön epävarmuustekijä on ilmastonmuutoksen jo todetut ja vielä osittain tuntemattomat vaikutukset Itämeren tilaan.

II TOIMINTA

A. Vuoden 2017 päätapahtumia

- 17.-18.1. Naantalissa maatalous- ja ympäristöhallinnon yhdessä järjestämät *Maatalouden uuden ympäristötiedon vaihtopäivät*
- 14.2. BSAG Brysselissä
- 2.3. Järki Pelto -hankkeen ensimmäinen tilaisuus, Jussi Knaapin luento *Kohti täyttää satoa – pellon potentiaali käyttöön!*
- 18.3. Ruokopellon ja Helsingin yliopiston yhteinen järviruo'on biohiiltämiskokeilu Siuntiossa
- 22.3. Sitran järjestämä *Suuri lannoitekeskustelu*
- 23.3. Järki Lannoitteen *Maan Viljelyn Järkipäivä 4* Tuorlassa
- 11.4. RAKI-liiketoimintaekosysteemin tapahtuma *"Seuraavalle tasolle"*, Finlandia-talo
- 27.-28.4. HELCOM nutrients kokous, Berliini
- 3.-5.5. Euroopan maaseutuverkoston teemaryhmän *"Resource efficiency"* kokous Bologna, Italia
- 5.-9.6. YK *Ocean Conference*, NYC, USA
- 13.6. Brysselissä Euroopan maaseutuverkoston (ENRD) seminaari
- 15.6. Baltic Works Commission Finland; perustamiskokous
- 4.-5.9. BSAG Brysselissä
- 6.9. *Vaikuttajat merellä*-purjehdus
- 21.9. ECO3-tapahtuma, Nokia
- 27.-28.9. Submariner & Blue Circular Economy, Berlin
- 12.10. RAKI-liiketoimintaekosysteemi Qvidjan kartanossa
- 13.10. Carbon Action työpaja
- 1.11. Järki Lannoitteen, Ruokopellon ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ravinneneutraali kunta -hankkeen yhteinen loppuseminaari valtion virastotalolla *Ruovikosta ruokapöytään – ravinnekierrätyksen jokainen askel vaikuttaa*
- 6-8.11. Oppilaitoskiertue *Paskaturnee* Mustialassa, Tarvaalassa ja Ilmajoella
- 9.11. Carbon Action työpaja
- 20.11. Carbon Action kick-off laajalle sidosryhmälle
- 28.-29.11. HELCOM: sisäiset ravinnevarannot, Göteborg
- 30.11. Järki Pellon yhteistyössä Osmo-hankkeen kanssa järjestämä rengaspainekurssi osa 1 *Maakosketusta ja vetokykyä – mitä kaikkea tulisi tietää renkaista?*
- 11.-12.12. BSAG Brysselissä
- 13.12. Järki Pellon yhteistyössä Osmo-hankkeen kanssa järjestämä rengaspainekurssi osa 2
- 13.12. Perinteiset Pikkujoulut Huvilakadulla

B. Sitoumukset vuoden 2017 aikana

Vuoden 2017 aikana säätiö hyväksyi seuraavat 8 sitoumusta:

Profur: Maximizing the effective use of fur animal nutrients and minimizing negative environmental effects in fur animal production.

Adven Oy: Through Adven's Baltic Sea Commitment, Adven pledges to raise the importance of nutrient recovery when designing, implementing and communicating its energy and water-efficiency concepts.

The College of Landbased studies in Tuorla: Developing and educating precision farming and soil measuring practices

Eko Haden Technologies Oy: Piloting sea based measures to treat polluted sediments in Töölö Bay

Gasum 1: Enhanced production of safe recycled nutrients from sewage sludge

Gasum 2: Reduction of air emissions by supplying liquefied biogas (LBG) for marine use

Berner Oy: Baltic Sea friendly garden products

110th Street Productions: Providing aerial photographic and video material of the Baltic Sea

Vuoden loppuun mennessä 211 sitoumusta oli viety päätökseen. 31.12.2017 sitoumuksia oli BSAG:n sitoumuspankissa kaiken kaikkiaan 297 kpl, joista 60 kpl oli aktiivisessa tilassa ja joista 26 on peruuntunut.

C. Tutkimus- ja kehitysyhteistyön tukeminen

Säätiön varoja on käytetty säätiön säädekirjan mukaisesti tieteen ja tiedeyhteisön tukemiseksi. Tämä työ kattaa koko Itämeren alueen jossa säätiö on merkittävä tieteen, asiantuntijoiden, liiketoiminnan sekä eri alojen tietojen yhteensaattaja.

N. 30 sitoumusta liittyy suoraan tai epäsuorasti tieteeseen.

Säätiö osallistui Suomen ensimmäiseen biohiilityöpajaan yhteistyössä Helsingin yliopiston Agri Char -tutkimusryhmän kanssa. Tilaisuudessa perustettiin myös Suomen biohiilyhdistys.

BSAG on mukana laajassa Lounais-Suomen kipsikokeilussa, jossa todennetaan aikaisemmat hyvät tulokset maatalouden fosforipäästöjen vähentämisen suhteen. Muut projektin osallistujat ovat Helsingin yliopisto, SYKE, LUKE ja John Nurmisen säätiö.

Tvärminnen biologisen aseman kanssa BSAG:llä on hedelmällinen dialogi tieteen tulosten ja aktiviteettien esittämisestä laajemmin yhteiskuntaan.

Itämeren sisäisten ravinnevarantojen vaikutuksista ja mahdollisista toimenpiteistä niiden vähentämisestä BSAG:llä on läheinen yhteistyö Ympäristöministeriön, Turun yliopiston ja Centrum Balticumin kanssa.

Koska peltomaaperän kasvukunto on avainasemassa ravinteiden valumien torjumisessa, BSAG on panostanut maaperän kemian ja mikrobiston ymmärtämiseen. Tämä on tapahtunut läheisessä yhteistyössä Soilfood Oy:n, LUKE:n ja HY:n kanssa.

Sekä ilmastonmuutoksen torjumisen että maaperän kasvukunnon suhteen hiilen sitominen takaisin maaperään on tällä hetkellä globaalisti tärkeimpiä tutkimusalueita. BSAG edistää alan

tutkimusta, biohiilen tuottoa ja käyttöä, mm. kenttäkokein. Tätä työtä tehdään Soilfood Oy:n, Biocore Oy:n, HY:n ja LUKE:n kanssa.

Samoja aiheita mutta paljon laajemmin ja tieteellisemmin käsitellään BSAG:n ja Ilmatieteen laitoksen yhteisprojektissa Carbon Action. Tässä monivuotisessa projektissa hankitaan parasta tietoa hiilen maaperädynamiikasta. Fokuksessa ovat peltomaat. Projekti on synnyttänyt kattavan globaalin tutkijaverkoston mm. USA:han, Australiaan, Ranskaan ja Iso-Britanniaan.

BSAG on mukana VTT:n ”*Resource Container, resource recovery from organic streams*”-projektin ohjausryhmässä. Projektissa kehitetään uudentyyppistä jäteveden käsittelyprosessia, jossa hiili, fosfori ja typpi saadaan talteen. Vuoden aikana on kehitelty prototyyppiä jota v. 2018 aikana tullaan testaamaan realistisissa oloissa.

BSAG on myös MMM:n rahoittaman kolmivuotisen hevosenlannan hyötykäyttöhankkeen (HELMET) ohjausryhmän jäsen.

Vuoden aikana säätiö on jatkanut panostustaan merenpohjan hapettamisen tutkimukseen ja mahdollisuuksiin ottaa revinteita talteen sedimenteistä. Tutkimuskenttä kehittyi ja varsinkin Ruotsissa on kehitetty uusia menetelmiä ja suoritettu onnistuneita kokeiluja. Tähän työhön osallistuvat mm. Ympäristöministeriö, Göteborgin yliopisto, Tukholman yliopisto, Baltic Works Commission, Kungliga tekniska högskolan, Ruotsi, TechMarket Ab, Webap-projekti, HELCOM ja SYKE. Syksyllä 2017 käynnistyi EUTROPH6-projekti YM:n toimeksiantona. Työ, jonka suorittavat Centrum Balticum, Vahnen Environment Oy ja BSAG, käsittää kattavan katselmuksen Itämeren sisäisistä ravinnevarannoista, ravinteiden talteenottoratkaisuista ja sedimenttien hapettamisesta.

EU-tasolla BSAG on edelleen jatkanut tiivistä yhteistyötään European Sustainable Phosphorus Platformin, (ESPP), European Biogas Associationin (EBA) ja European Compost Networkin (ECN), RISE Foundationin, Ellen Mc Arthur Foundationin ja European Nitrogen Assessmentin/Networkin (ENA) kanssa. Fokuksessa ovat EU:n ravinteiden kierrätyslainsäädäntö ja kiertotalouden teoriat ja käytännön ratkaisut.

Yhteistyö SITRAn kanssa. Vuoden 2017 aikana BSAG tiivisti entisestään yhteistyötään SITRA:n kanssa ravinteiden kierrätykseen, kiertotalouteen ja etenkin hiilen varastointiin liittyvien kysymysten parissa. BSAG on myös kehittänyt SITRA:n kanssa uusia tulevaisuuden ympäristöprojektien rahoitusmekanismeja.

D. Ohjelmat ja hankkeet

D1. Ohjelma: rehevöityminen

D1.1 TEKES:in rahoittama ravinteiden kierrättämisen liiketoimintaekosysteemi: "Ravinteiden kierrätyksen läpimurto Suomessa"

BSAG on ekosysteemin puitteissa panostanut käytännön ravinteiden kierrätyksen ja kiertotalouden kehittämiseen suomalaisessa liike-elämässä ja maataloudessa. Kokonaisuudessaan ekosysteemin tuottamat liiketoiminnat tulevat vaikuttamaan Itämeren tilaan vähentämällä ratkaisevasti ravinnevalumia. Ekosysteemiin kuuluu mm. maatiloja, biokaasulaitoksia, lannankäsittely-yrityksiä, urakoitsijoita ja laitetoimittajia, tutkimuslaitoksia, analyysiteknologian ja digitaalisten ratkaisujen toimittajia, uusien vedenpuhdistusratkaisujen toimittajia, lannoitevalmistajia, maatalousneuvonantajatahoja, kuntia ja ruokaketjun edustajia.

BSAG:n työ käsittää ekosysteemin orkestroimisen, johon kuuluu mm. sisäisen viestintä, eri yritysten yhteen saattaminen, temaattisten tapahtumien järjestäminen sekä poliittinen vaikuttaminen.

Mahdollisuuksien mukaan on myös pyritty kehittämään ja saamaan uusia Itämeri-sitoumuksia ekosysteemin piiristä.

Vuoden 2017 aikana BSAG järjesti seuraavat tapahtumat:

Seuraavalle tasolle -tilaisuuden avasi Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Kai Mykkänen. Mykkänen painotti puheenvuorossaan kiertotalouden, ravinteiden kierrätyksen ja uusien toimintamallien kuten liiketoimintaekosysteemien tärkeyttä taloudelle ja ympäristölle. Tilaisuudessa kuultiin ekosysteemin uusimmista käänteistä ja esiteltiin ekosysteemiin projekteja. Esittelyt nähtiin VTT:n, Valion, Kalajoen, HSY:n Pajupoikien, Outotecin, UPM-Kymmenen, Rec Alkalinen, Ecomationin, RPK-hiilen sekä Punkalaitumen projekteista. Paikalle oli kutsuttu myös yksityisiä rahoittajia ja ravinteiden kierrätyksen asiantuntijoita.

Ekosysteemit kohtaavat Nokialla. Nokian tilaisuus toi yhteen suomalaisia ravinteiden kierrätykseen liittyviä yrityksiä ja tutkijoita. Lisäksi tapahtumaan osallistui neljä suomalaista ravinteiden kierrätyksen parissa toimivaa yritysverkostoa: BSAG:n RaKi-ekosysteemi, Eco3-verkosto Nokialta, BASTU Turusta sekä Green Energy Showroom Lappeenrannasta. Tilaisuus tiivistä toimijaverkostojen välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa. Läheinen yhteistyö auttaa suomalaisia yrityksiä ja toimijoita kehittämään tehokkaita ravinnekiertoon liittyviä ratkaisuja. Tilaisuuden järjesti yhdessä BSAG:n kanssa Eco3-verkosto ja Nokian kaupunki.

Qvidja gård, Parainen. Maaperään ja mädätykseen keskittynyt ekosysteemi-tilaisuus järjestettiin 12.10. Qvidjan kokeilutilalla. Päivän aikana tutustuttiin mm. maan kunnan parantamiseen keskittyvään Päästösäästö-hankkeeseen ja uusiutuvan energian ratkaisuja tuottavan Qvidja Kraftin mädätyslaitokseen.

BSAG ja RaKi-ekosysteemi osallistuivat YK:n valtamerikonferenssiin 5. - 9.6. New Yorkissa. Viisi päivää kestävä, ja maailman merien päivään 9.6. huipentuva globaali huippukokous etsi ratkaisuja valtamerien heikkenevään tilaan.

BSAG järjesti oman oheistapahtuman ja toi YK:n konferenssiin muun muassa Ravinteiden kierrätyksen läpimurto -ekosysteemin, jonka jäsenistä paikalla esittäytyvät HSY (Helsingin seudun ympäristöpalvelut) ja Outotec. Oheistapahtuman lisäksi BSAG teki YK:lle sitoumuksen toimista rehevöitymistä ja ilmastonmuutosta vastaan Itämeren alueella.

Vuoden 2017 lopussa ekosysteemin aktiivisimpaan sisäpiiriin kuului n. 15 tahoja ja sen ulkopiiriin n. 50 tahoja. Aktiivisimpia tahoja olivat Valio, UPM, TraceGrow Oy, Ecomation, VTT,

Outotec, Soilfood, Biocore Oy, Kalajoen kunta/Bihii Oy, Punkalaitumen kunta, Ahvenanmaan maakunta, HSY, Envitecpolis/Demeca ja ProAgraria/Mtech.

D1.2. Carbon Action

BSAG aloitti syksyllä 2017 Sitran rahoituksella Carbon Action -yhteishankkeen Ilmatieteen laitoksen kanssa hiilen sitomisesta maaperään, www.carbonaction.org ja www.carbonaction.fi. BSAG:n tehtäviin hankkeessa kuuluvat mm. projektin suunnittelu ja koordinointi eri yhteistyökumppanien kanssa, sekä vastuu projektin viestinnästä. Hankkeella on oma viestintäsuunnitelmansa, jonka toimenpiteet toteutettiin suunnitellusti.

Hankkeen ensimmäisten runsaan kolmen kuukauden aikana otettiin jo huomioon kaikki suunnitellut kohderyhmät viljelijät, neuvojat, päättäjät, rahoittajat, virkamiehet, tutkijat sekä suuri yleisö. Hiilipilotin kokonaisuutta on myös päästy jo esittämään mediassa ja kansainvälisissä yhteyksissä.

Syksyn aikana kerättiin korkeatasoinen ohjausryhmä, joka koostuu hankkeen kannalta oleelliseksi identifioituista tutkijoista ja vaikuttajista.

Syksyn aikana on suunniteltu konseptia viljelijöiden, maatalousoppilaitosten opettajien ja maatalousneuvojen koulutukseen hiilipilotin sisältöön liittyen ja toteutukseen on myös haettu jo lisärahoitusta muista lähteistä.

Työ pitkäaikaisen rahoituksen eteen on aloitettu ja esittely- ja taustatyötä on tehty muiden säätiöiden ja rahoittajien suuntaan. Kansallisella tasolla projektia ja sen aihepiiriä on myös jo esitelty yrityspäättäjille, poliitikoille sekä virkamiehille, ja esimerkiksi MMM:stä ja YM:stä on edustajat ohjausryhmässä. MMM:n YK:n Bonnin ympäristökokoukseen osallistuneelle virkamiehelle toimitettiin pyynnöstä hankkeen esittely etukäteen, ja hanke esiteltiin ilmastokokouksen sivutapahtumissa.

Hiilipilotti on antanut taustamateriaalia ja tukea myös sen sateenvarjon alle kiinnittyville hankeaihioille, joista kaksi erilaista projektia on jo saanut rahoitusta:

Nesslingin säätiö myönsi rahoituksen hiilipilotin piirissä tehtävälle Karoliina Huuskon mikrobiologian postdoc-hankkeelle <http://www.nessling.fi/apurahat/rahoitetut-hankkeet/>.

Koneen säätiö taas myönsi rahoituksen Teemu Lehmusvirran vetämälle *Maanelävä* -hankkeelle, joka tuo yhteen taidetta ja tiedettä maaperä keskiössään <http://bit.ly/2kVUbYv>. *Maanelävä*-hankkeessa taiteilijat, kuraattorit ja kirjoittajat työskentelevät vuorovaikutuksessa tutkijoiden kanssa maaperän ilmiöiden parissa. Hankkeeseen kuuluu vuosittain julkaistavia teoksia sekä viimeisenä vuotena toteutettava kollektiivinen, kiertävä mobiilinäyttely.

D1.3. JÄRKI-hanke

JÄRKI-hanke saa rahoituksensa Louise ja Göran Ehrnroothin säätiöltä ja Sophie von Julinin säätiöltä vuoden 2018 loppuun asti. Hankkeen johtoryhmään kuuluivat vuonna 2017 Ilkka Herlin, Saara Kankaanrinta, Fredrik von Limburg Stirum, Heli Siitari (siirtyi toiseen organisaatioon kesällä 2017), Mathias Bergman sekä Eija Hagelberg. Molemmilla toimintalinjoilla on tukena asiantuntijaryhmät, joihin on valittu maan parhaita asiantuntijoita ja vaikuttajia toimintalinjojen teemojen mukaan.

JÄRKI-hankkeen toiminta muodostui vuonna 2017 perusosasta (kahdelta edellä mainitulta säätiöltä saatavasta perusrahoituksesta), kahdesta Ympäristöministeriön Ravinnekierrätysohjelman rahoittamasta osahankkeesta: *Järki Lannoite* (BSAG:n koordinoima hanke, jossa partnerina Livia) ja *Ruokopelto* (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen koordinoima hanke, jossa BSAG partnerina) sekä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman rahoittamasta *Järki Pelto* tiedonvälityshankkeesta.

Vuoden 2017 tapahtumia

Viljelijöiden tiedonvälityshanke *Järki Pelto* aloitti toimintansa alkuvuonna 2017. Kolmen kunnan, Salon, Paimion ja Sauvon alueella toimivan hankkeen kivijalka on SaMaRa-viljelijäryhmä. Tilaisuuksien teemat liittyvät pellon - erityisesti savimaiden - kasvukunnon parantamiseen. Maaliskuussa järjestettiin myös Suomen ensimmäinen biohiilityöpaja yhteistyössä Helsingin

yliopiston Agri Char -tutkimusryhmän kanssa. Limpanpuun ekokylässä järjestettyyn tapahtumaan osallistui useita kymmeniä biohiilestä kiinnostuneita ihmisiä, ja tilaisuudessa perustettiin myös Suomen biohiilyhdistys r.y.

Neljäs *Maan Viljelyn Järkipäivä* järjestettiin maaliskuun lopussa Tuorlassa, ja *Järki Lannoitteen* järjestämä kierrätyslannoitteita käsittelevä tilaisuus kokosi paikalle koko auditorion täydeltä kiinnostuneita ihmisiä.

Huhtikuussa *Järki Pelto* järjesti eroosion torjuntaan keskittyvän pellonpiennartilaisuuden.

Kevään ja kesän 2017 aikana Järki oli esillä monissa tapahtumissa, omien pisteidensä kanssa tai työntekijöiden pitämien esitelmien kautta. Kesän aikana *Järki Lannoite*-hankkeen toimesta tehtiin traktoriin kiinnitettävällä typpisensorilla ajoja 11 eri tilan lohkoilla. Tavoitteena oli testata typpisensorin käyttöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden lannoituskäytön tarkentamiseen.

Loppuvuonna 2017 valmistui *Järki Lannoitteen* oppimateriaalipaketti kierrätyslannoitteista, ja sen tiimoilta pidettiin useita esityksiä sekä järjestettiin oppilaitoskiertue eri maatalousalan oppilaitoksiin. Loppuvuoden aikana koostettiin myös *Järki Lannoitteen* raporttia USA:n ravinteiden kierrätyksen nykytilasta, ravinnekierrätykseen vaikuttavasta lainsäädännöstä, käytössä olevista ohjauskeinoista sekä erilaisista käytössä olevista prosessointimenetelmistä.

Ruokopelto-hanke päättyi 31.12.2017 ja siltä valmistui loppuvuonna eloperäiseen ainekseen ja maaperäasioihin sekä järviruo'on peltokäyttöön keskittyvä viljelijäopas *Eloisa pelto*.

Marraskuun 1. päivä järjestettiin Turun Virastotalolla Järki Lannoite, Ruokopelto ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoiman Ranku (Ravinneneutraali Kunta) -hankkeiden yhteinen loppuseminaari ”*Ruovikosta ruokapöytään*”.

D1.4. Baltic Slurry Acidification

Hankkeen tavoitteena on edistää lannan happokäsittelytekniikoiden käyttöönottoa kaikissa Itämeren maissa. Lannan happokäsittely vähentää lannan typpi-ammoniakkipäästöjä. Säätiön tehtävänä on vastata hankkeen viestinnästä sekä osallistua tekniikoiden kenttäkokeiden järjestämiseen.

2017 oli hankkeen toinen toimintavuosi. Vuoden aikana BSAG osallistui mm. Naantaliin Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäiviin, Viikissä, Ruotsin Borgebyssä ja Riiassa.

Kesällä 2017 päästiin hankkeessa tekemään laajamittaisia peltokokeita happokäsitellyllä lannalla hyvin tuloksin. Niitä tehtiin Ruotsissa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Virossa. Lannan happokäsittely tekniikkana esiteltiin myös EU:n Itämeristrategian prioriteettialue Bioeconomyn ja Nutrin edustajille, eli MMM:n ja YM:n välle sekä HELCOMin edustajalle.

Maatalous- ja ympäristöministeriöt ympäri Itämeren ovat erityisen kiinnostuneita lannan happokäsittelyn mahdollisuuksista vähentää ilmakehäpäästöjä. EU:n ilmansuojeludirektiivin tavoitteiden saavuttaminen maataloudessa on todettu hankalaksi. Happokäsittely on teknisesti taattu ja lupaava tekniikka, jolla voidaan vähentää ammoniakkipäästöjä. Tekniikoiden kannattavuuteen ja ympäristövaikutuksiin liittyy kuitenkin reunaehtoja, joita Baltic Slurry Acidification –hanke pyrkii selvittämään. Hanke jatkuu maaliskuuhun 2019.

D2. Ohjelma: vaaralliset aineet

Jotta yhteiskunnan eri ravinnefraktioita pystyttäisiin kattavasti hyväksikäyttämään, on otettava huomioon näiden usein sisältämät vaaralliset aineet. Kaikissa hankkeissa ja suunnittelutyössä joihin BSAG ottaa osaa, painotetaan toimia, joiden avulla vaarallisten aineiden kertymistä ja (yhteis)vaikutuksia voidaan ehkäistä. Näihin toimiin kuuluvat oleellisesti vaarallisten aineiden identifiointi, asianmukaiset analyysi- ja vaikutusten arviointimenetelmät sekä aineiden poistaminen/tuhoaminen ravinteita sisältävistä ainevirroista. Etenkin jätevedenpuhdistuksen yhteydessä syntyvien ravinnepitoisten jakeiden kohdalla vaarallisten aineiden ja muovien huomioiminen on oleellista, muutoin ravinteiden käyttö ei ole kestävä eikä turvallista.

Krasnyi bor-hankkeessa on kyse Itämeren suurimmasta vaarallisten aineiden uhasta, joten se on säätiön tärkein aihepiiriin liittyvä panostus.

D3. Ohjelma: merenkulku

Merenkulun ala on edelleen kokonaisuudessaan kehittynyt hyvin suotuisasti viime vuosien aikana, mm. säätiön työn seurauksena. HELCOM:in ja IMO:n määräämät NECA- ja SECA-säännöt ovat nyt voimassa Itämerellä, matkustaja-alusten jätevesipäästöt loppuvat kokonaan vuoteen 2023 mennessä ja LNG (liquified natural gas) ja LBG (liquified biogas) ovat nousseet vakiopolttoaineiksi.

D4. Ohjelma: innovatiiviset ratkaisut

Säätiö pyrkii tukemaan uusien menetelmien tutkimista ja kehittämistä yhdessä tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa. Vuoden 2017 aikana BSAG on taas tukenut erilaisia uusia aloitteita, erityisesti kompostoinnin, lannan jalostuksen ja käytön sekä vedenpuhdistuksen aloilla, tähtäimessä uusien ratkaisujen testaaminen mm. Suomen raki-ekosysteemin puitteissa. Säätiö pyrkii osaltaan vaikuttamaan suomalaisen aidon Cleantech-teollisuustoiminnan synnyttämiseen ja edistämiseen. BSAG:n koordinoima liiketoimintaekosysteemi myös edistää uusien ratkaisujen esille tuomista, niiden pilotointia ja vientiä.

D5. Säätiön EU-vaikuttaminen

Säätiön EU-vaikuttamisen tavoitteina olevat EU:n sisäinen kierrätyslannoitemarkkina ja toimiva kiertotalousjärjestelmä etenivät edelleen hyvin 2017 aikana.

Käytännössä BSAG on suorittanut lannoiteasetusuudistuksen etenemisen seuranta ja siihen vaikuttamista TEKES-hankkeen puitteissa.

Säätiö myös antoi vastineensa EU-komission konsultaatioihin: EU:n yhteinen maatalouspolitiikka (CAP), Pharmaceuticals ja Evaluation of the Urban Waste Water Treatment Directive 91/271/EEC (UWWTD)

Syksyllä 2017 BSAG aloitti kesäkuun 2018 European Sustainable Phosphorus Conference 3:n (ESPC3) suunnittelun ESPP:n kanssa.

Säätiön EU-lainsäädännön seurannasta ja ohjauskeinotyöstä vastaava EU-koordinaattori Eero Jalava kartoitti syksyllä Carbon Action-projektiin olennaisesti kuuluvan EU:n ilmastotoimien ja CAP:in yhteyttä hiilen sidontaan. Tähän sisältyi mm. keskusteluja eurooppalaisten hiilen sidonnasta kiinnostuneiden organisaatioiden ja europarlamentaarikoiden kanssa Brysselissä. Jotta hiilen sidonta maaperään saadaan tehokkaaksi ja Euroopanlaajuiseksi toimeksi, tulee EU:n ilmasto-, maaperä-, ja maatalouspolitiikan ohjauskeinojen tukea sitä. Tämän kokonaisuuden selvittäminen on nyt aloitettu.

BSAG osallistui myös keskusteluihin DG Researchin kanssa uuden Horisontti-tutkimusohjelman, eli FP9:n painopisteistä ravinteiden turvallisen ja tehokkaan talteenoton ja uudelleenikäytön näkökulmasta.

D6. Venäjän toiminta; St Petersburg Initiative (SPBI)

Säätiö on ylläpitänyt hyviä suhteitaan sekä Pietariin että Moskovaan, SPBI:n puitteissa.

Pietarin ongelmajätekaatopaikka Krasny bor:in uusien ratkaisujen löytämiseen BSAG on tehnyt laajasti yhteistyötä Venäjän Luonnonvarain- ja ympäristöministeriön, SYKE:n, Ympäristöministeriön ja NEFCO:n kanssa. Tässä työssä on etsitty sekä pystyviä suorittajatahoja että parhaita teknisiä ratkaisuja. Tehtävä on monivuotinen ja hyvin vaativa.

E. Muu toiminta

E1. Varainhankinta ja rahoitustoiminta

Riku Venholan johtama säätiön varainhankintaryhmä panosti järjestelmällisesti rahoituksen varmistamiseksi. Työ tuotti hyvän vuosituloksen, kts taulukko alla.

Yksityinen tuki säätiön toiminnalle muodostui taas L & G Ehrnroothin ja S. von Julinin säätiöiden yhteisestä 100.000€ lahjoituksesta sekä toisesta 100.000€ lahjoituksesta.

Julkinen tuki muodostui TEKES:in myöntämästä 162.114,00 euron tuesta Raki-liiketoimintaekosysteemille, JÄRKI-hankkeiden YM:n ja MMM:n 191.289,00 euron rahoituksesta, Maaseutuverkoston 4.444,00 euron tuesta sekä EU:n Interreg Baltic Sea Region Programme:in Baltic Slurry Acidi-projektin 73.019,00 euron rahoituksesta.

Säätiön erityyppisiin lahjoituksiin perustuva varainhankinta oli erittäin hyvä.

E2. Viestintä

Viestintä on BSAG:n ydintoimintaa ja linkittyi myös vuonna 2017 valtaosaan säätiön toimintaa.

Vuoden 2017 viestinnän päätavoitteena oli ylläpitää ja rakentaa säätiön julkisuuskuvaa aikaansaavana ja luotettavana Itämeri-toimijana ja ravinteiden kierrätykseen liittyvänä asiantuntijana, ja siinä onnistuttiin toivotusti.

Vuoden temaattisia pääviestejä olivat Itämeri-työn tiivis yhteys ilmastotyöhön, kestävän maatalouden toimien vaikutus Itämeren ravinnevalumiin ja ilmastomuutoksen torjumiseen sekä ravinteiden kierrätyksen merkitys Itämerelle ja kiertotaloudelle.

Vuonna 2017 säätiön viestinnässä keskeisellä paikalla vuonna oli *Ravinteiden kierrätyksen läpimurto* -liiketoimintaekosysteemin esiintuonti ja ekosysteemin tavoitteiden tukeminen viestinnän keinoin. Ekosysteemi muodostuu yhteistyöverkostosta, jonka jäseniä säätiö hankkeen puitteissa tukee myös viestinnässä. Voidaan todeta, että ravinteiden kierrätyksestä on, isolta osin säätiön työhön pohjautuen, tullut tunnettu ilmiö, josta puhuu yhä useampi toimija.

Sitoumusviestinnässä keskityttiin uusien sitoumusten sekä päättymässä olevien viestintään. Jokaisen uuden sitoumuksen julkaisuun liittyvät viestintätoimenpiteet suunnitellaan ja sovitaan yhdessä sitoumuksen tekevän organisaation kanssa. Lisäksi viestintätoimia ehdotettiin sitoumuksen tekijöille, joiden sitoumustoimia katsottiin Itämeren kannalta erittäin tärkeiksi. Sitoumuksen tekijöille tarjottiin aktiivisesti lahjoitusmahdollisuuksia.

Viestinnän yhtenä tavoitteena oli myös tuoda esiin säätiön onnistumisia Itämeri -työssä jo säätiön 10v. juhlavuotta vuonna 2018 alustaen.

Vaikuttajaviestintä kotimaassa ja EU-tasolla jatkui, ja erityisesti kestävään maatalouteen ja ravinteiden kierrätykseen liittyvät aihepiirit olivat seurannan ja viestintätoimenpiteiden kohteita. Aiempaa tarkempaan seurantaan otettiin uuden Carbon Action hankkeen myötä maatalouden ilmastotoimenpiteet ja hiilen varastoiminen maaperään.

BSAG aloitti syksyllä 2017 uuden Carbon Action -yhteishankkeen Ilmatieteen laitoksen kanssa hiilen sitomisesta maaperään Sitran rahoituksella. Itämeri- ja ilmastotyötä yhdistävässä hankkeessa BSAG:n vastuulla on teeman ilmiöittäminen sekä yhteistyö viljelijöiden kanssa, jotka kumpikin pohjaavat onnistuneeseen viestintään. Teeman viestintää tukee myös päättäjaviestintään keskittyvä *Maan puolustuskurssi*-projekti, joka alkoi myös vuoden 2017 puolella.

Hiili maahan-tematiikasta ja Carbon Action:in alkamisesta oltiin syksyllä suoraan yhteydessä

valikoituihin toimittajiin. Laajalle levikille lähti 29.11. [tiedote](#) *Carbon Actionin* poikkeuksellisen kokonaisvaltaisesta hankkeesta. Media-osumia oli muun muassa [Maaseudun tulevaisuudessa](#) ja [Tekniikka & Talous -lehdessä](#).

BSAG on hakeutunut ja säätiötä on usein pyydetty vastaamaan viestinnästä erilaisiin Itämeren tilaa parantamaan hankkeisiin. Viestintävastuuta säätiöllä oli vuonna 2017 mm. *Ruokopelto-* ja *Baltic Slurry Acidification* -hankkeissa, joista *Ruokopelto*-hanke päättyi vuoden lopussa.

Järki-hankeperheen, Luonnon- ja riistanhoitosäätiön ja Elävä Itämeri säätiön toiminnan kokonaisuuteen kuuluvaa viestintää on toteutettu Järki-viestinnällä laajalla sektorilla. Näissä kaikissa edistetään luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua maa- ja metsätaloussympäristössä. Tavoitteena kestävyys ja jatkuvuuden turvaaminen myös ruuantuotannossa.

Viestintää on kohdennettu sekä organisaatioille että etenkin ns. suurelle yleisölle. Tavoitteena on tehdä BSAG:n sekä sen kanssa yhteistyötä tekevien hankkeiden ajamat asiat tutuiksi, tunnetuiksi ja tavoiteltaviksi yhtä lailla tuottajille ja muille asianosaisille kuin kuluttajille ja päättäjille. Viestinnän kohderyhminä ovat kuluttajat, toteuttajat, yhteistyökumppanit, päättäjät ja vaikuttajat sekä kotimaassa että koko EU:ssa ja muuallakin maailmassa.

Säätiö oli vuonna 2017 aktiivinen sosiaalisessa mediassa keskittyen erityisesti Facebookiin ja Twitteriin. Pienemmällä panostuksella säätiö on läsnä myös Instagramissa ja LinkedInissä. Vuoden 2017 alkupuolella päivitettiin YouTube-tili ja videot olivat hieman aktiivisemmin osana sosiaalisen median päivityksiä.

Säätiön olemassa olevia verkkosivuja päivitettiin aktiivisesti vuoden aikana ja erityisesti hakukoneoptimointia tehtiin verkkonäkyvyyden parantamiseksi. Verkkosivujen uudistus ja siirto ketterämmälle Wordpress-alustalle aloitettiin vuoden 2017 aikana. Verkkosivuprojekti saadaan loppuun vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Säätiön viestintä ulottui tuttuun tapaan vahvasti myös varainhankinnan markkinointiin. Suunnittelutoimisto Taivaan tekemällä visuaalisella ilmeellä toteutettiin kouluihin suunnattu päivätyökeräys-kampanja, jolle rakennettiin myös omat kampanjasivut. Varainhankinnan vuoden tärkein kampanja, joulukampanja toteutettiin edellisvuosien mallin mukaan mutta uudella ja onnistuneella ilmeellä, teemalla *"MERI CHRISTMAS JA HAPPI NEW YEAR"*. Kampanjassa panostettiin helppoutteen, lahjoittajien näkyvyyteen kampanjasivuilla sekä medianäkyvyysyhteistyöhön mm. Sanoma Oy:n kanssa. Viime vuoden tapaan lahjoittajille järjestetään Itämeri-ilta tammikuussa 2018, tällä kertaa Allas Sea Poolilla.

III TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Säätiö jatkaa panostustaan yhteiskunnan ravinteiden tuottamista ja käyttöä sekä ruoantuotantoa ohjaavien järjestelmien muuttamiseen. Osa työstä tehdään suunnatusti koordinoimalla Suomen ravinteiden kierrätys ekosysteemiä. Tähän työhön liittyvät läheisesti säätiön pyrkimykset valtiovallan kanssa edistää cleantech-teollisuuden kasvua Suomessa.

Yhdessä kaikki edellä mainitut toiminnot vaikuttavat ratkaisevasti Itämeren tilaan. Osa tätä muutoksen aikaansaamisesta on myös vahvasti viestinnällinen.

Yhä tärkeämpi osa Itämeren ekologisen tilan tasapainottamisessa liittyy hiilen varastointiin maaperään. Siksi säätiö panostaa hiilen kierron ymmärtämiseen, hiilen sitomisen ja vapauttamisen dynamiikkaan ja vaikutuksiin maaperässä ja biohiilen ominaisuuksia kartoittaviin hankkeisiin. Koska aiheet ovat globaalisti hyvin tärkeitä ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta, työ tehdään läheisessä yhteistyössä kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa.

Lähtöleveysuudessa EU:n kiertotalouden mekanismit otetaan käyttöön. Samoin astuu voimaan EU:n uusi lannoiteasetus ja EU:n kierrätyslannoitteiden sisämarkkinat avautuvat. Nämä suuret järjestelmämuutokset, joiden syntyä säätiö on voimakkaasti edistänyt, tulevat kohentamaan vesistöjen ja merten tilaa. Nämä muutokset ovat ensimmäisiä konkreettisia tekoja biosfäärin elinvoiman ja biodiversiteetin parantamiseksi ja ovat siksi historiallisia.

Tärkeä osa järjestelmänmuutosta on myös tuleva CAP-uudistus ja sen uudet maatalouden tukiperusteet.

Yllä kuvattujen muutosten edistämistä säätiö jatkaa aktiivisesti YK:n, HELCOM:in, globaalien hiiliyhteisön, ESPP:n, EBA:n, ENA:n ja Ellen Mc Arthur Foundationin kanssa.

Näistä teemoista ja etenkin fosforin roolista ja merkityksestä, BSAG järjestää yhdessä ESPP:n kanssa kesäkuussa 2018 kansainvälisen konferenssin Helsingissä, ESPC3.

Itämeren kestäväen ekologisen tasapainotilan saavuttamiseksi on välttämätöntä että puututaan meren sisäisiin ravinnevarantoihin. Säätiö aikoo varmistaa että keväällä 2018 julkaistavan sisäisten ravinnevarantojen raportin suosituksia ja pilotointiehdotuksia pannaan täytäntöön.

BSAG ylläpitää kontaktejaan St Petersburg Initiativeen edelleen päämääränään aktivoita venäläistä liike-elämää mukaan kestäväen liiketoimintaan Itämeren ja alueen kaikkien asukkaiden hyväksi. Tällä saralla Krasnyi bor-hankkeen edistymisen seuranta on tärkein.

Säätiö pyrkii edelleen edistämään laajempaa säätiöiden välistä yhteistyötä Itämeren alueella. Päämäärä on luoda yhteistoimintaa Elävä Itämeri säätiön, International Baltic Sea Foundation for Nature Conservation-säätiön, John Nurminen säätiön, Baltic Sea 2020:n (Ruotsi), Zennström Philanthropies:in (Ruotsi) ja Östersjöfondenin (Ahvenanmaa) välille.